

Петиция за създаване на регламент

обвързан с подготовката на Република Сърбия
за пълноправен член на Европейският съюз

до управляващите институции в Република България:

Президента на Република България: Г-н Росен Плевнелиев
Министър председателя: Г-н Пламен Орешарски
Министър на външните работи: Г-н Кристиан Вигенин
Парламента на Република България,

както и до Европейския парламент.

**Февруари
2014**

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Съдържание:

Петиция за създаване на регламент, обвързан с подготовката на Република Сърбия за пълноправен член на Европейският съюз	3
Анализ на състоянието по дискутираният проблем	4
Коментари в общ план	10
Предложение за детайли на регламента	11
Заключителни думи	12
Списък на материалите в публичното пространство	13
Лични впечатления на Сергей Иванов	14
Ау Куку, разказ от Добри Жотев /Езически разкази/	15

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Петиция за създаване на регламент

обвързан с подготовката на Република Сърбия за пълноправен член на Европейският съюз

Поради липсата на прозрачност в българското политическо и медийно пространство, относно прилагането на Закона за реституция на собствеността в Република Сърбия, който пряко касае не само българското малцинство в пределите на Сърбия, а в голяма част касае интереса на български граждани, чиито имоти се намират в зоната на т.н. двувластни имоти, между двете страни.

Настоящата петиция има за цел да се създаде регламент, в обема на предприсъединителните мероприятия, които трябва да изпълни Република Сърбия, със съответните реципрочни действия от наша страна, по пътя си за придобиване на пълноправно членство в Европейският съюз.

Регламент, който да бъде изграден на принципите на взаимният интерес и общият ни път в развитието и благоденствието на общността, която се стремим да изградим!

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Анализ на състоянието по дискутираният проблем:

Още преди приемането на същият закон, за реституция на собствеността на Република Сърбия, се изразява скептичност по отношение на всеобхватното компенсиране на многото несправедливости причинени на хората, [1]! Дали компенсирането ще бъде: - връщане в реалните размери на отнетото, (което е най-желано) или компенсация с материална или парична равностойност, но никой не може да върне назад реално изтеклото време от тогава и пропуснатите ползи и изгоди от стопанисването на съотнетните имоти, които в една или друга степен са се отразили върху просперитета на родовете, притежавали отнетото от тях имущество!

Реституция на отнетите имоти трябва да се извърши без оглед кога и върху какви реални размери се отнася, тъй като в бъдеще време, в споделяне на съвременните европейски ценности за неприкосновеност на личното пространство и собственост, **не е редно да се придобива или да се разпорежда с имущество, което е придобито по нечестен или съмнителен начин, т.е. кражба!**

В исторически аспект има архиви и регистри, в които може да се проследи начина на придобиване на имотите, както и движението ѝ от един собственик в ръцете на друг. Един такъв краен срок на компенсиране на собствениците, не може да се дефинира точно, защото принципа на откриване на истината е, че **тя може да се бави доста дълго време, но винаги идва!**

Затова регламента за предприсъединителни мерки по отношение на присъединяване на Република Сърбия, трябва да бъде продължителен, дори и след нейното присъединяване, т.е. да се изгради система от комуникация на ниво: **юридическа, историческа, административна, техническа същност**, която да защитава справедливостта на всеки от нас, като физическо или юридическо лице в общото европейско пространство.

Финасовото осигуряване ще бъде подкрепено в началото от предприсъединителните фондове и такива за насърчаване на институциите да въвеждат принципите и нормите на европейското обслужване и администриране а след това, когато доведат до отчетлив резултат, да се финансират и от бюджета на двете страни – Република Сърбия и Република България.

Дейността на предлаганият регламент от настоящата петиция, ще се следи от множество неправителствени организации, за да се осигури основният принцип на прозрачност в обществото, тъй като според някои икономически експерти [1], вече приетия закон за реституция на собствеността има скрития елемент в себе си, да легализира придобиването на огромни парцели селскостопанска земя, от определени политически и икономически елити, за което **ние сме длъжни, вече като членове на Европейският съюз, да се погрижим да има нужната прозрачност за това, тъй като в настоящият момент Република Сърбия, не е негов член и на практика не е длъжна да хармонизира закона си с принципите за прозрачност, който е основен за ЕС.**

Основното, което може да се приеме като сигурен индикатор за посоката на усилията, които ще положим е, когато чуждестранните инвеститори възприемат, че прозрачността и предвидимостта в регламента е осигурена и гарантирана, което ще даде ясен сигнал, че Сърбия и България, (особено в пограничните им общи територии, които понастоящем са слабо развити), са привлекателни за техните капитали.

Реформата, която осигурява закона за реституция на земята в Република Сърбия, е част от реформи, които са необходими, за да бъдат покрити от нея, изискванията за получаване на статут на страна кандидат за членство в ЕС, [3], статут, който е от 21.01.2014 г. и вече е факт, [17, 18 и 19].

Факт, за който освен изразената подкрепа от официалното политическо управление на страната ни [21], пълната подкрепа се гарантира и от действия и мероприятия, които са цел и предмет на настоящата петиция, т.е. стремежа да устроим по най-добър начин общият ни европейски дом, в който живеем със загриженост за всеки!

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Законодателната стъпка поета със закона на реституция на имуществото в настоящият ѝ вид, беше възприета с резерви от хиляди сърби, [3 и 4], които чакат от години да им бъдат върнати земи, фабрики, сгради, апартаменти или пък друго имущество, конфискувано някога. Като с настоящият регламент, ще може да им се вдъхне освен надежда за справедливост, така и вяра и уважение към принципите, които ще залегнат в европейските институции, които ще изграждат като бъдещи пълноправни членове на Европейският съюз. Новият регламент ще гарантира с процедурите си, пълно компенсиране на несправедливо отнетото имущество - собственост в предишен исторически момент на техните семейства, съгласно европейските принципи и норми за уреждане на собствеността и начините за нейното придобиване.

Що се отнася до българите от т.н. Западни покрайнини и тези, които в различен исторически момент са били прокудени от родните си места и имоти, които в този момент са в пределите на територията на Република Сърбия, принудени да изоставят наследствена родова собственост, **кампанията за масово огласяване на действащият закон за реституция на собствеността започва двадесет месеца, [6, 7, 8, 9 и 10], след приемането на закона и девет месеца, преди да приключи срока на действието му.**

Има информация, която се споделя от хора, живеещи в Западните покрайнини, че идват заинтересовани хора от други краища на Република Сърбия и се интресуват от земите там, защото са евтини и занемарени.

Законово е правото наследниците на някогашните имоти, да им се възстанови имота, тъй като са наследници на помствено завещавани имоти през вековете, а не придобиване чрез закупуване в по-нови времена

Неофициална информация дава, че над 30 000 са българите от Община Цариброд, живеещи само в София, като поне една трета от тях са наследници на земя, на територията на Република Сърбия, [6].

С масовото осведомяване сред българската общност, на колкото се може повече хора и медии, се заемат представители на българското малцинство в Сърбия, което става факт в средата на месец Май 2013 г., конкретно **те са отправили молба в същият момент към премиера Марин Райков**, [7 и 8], от временно управляващото служебно правителство на Република България, **да съдейства за официално приканване на наследниците да си потърсят правото на собственост.** Като отговорът от негова страна е, че „*Статутът и правата на българското национално малцинство в Сърбия е ключова тема от българо-сръбските отношения*”, заявено на местна среща, проведена на 14.05.2013 г.! Като неговите думи: *“България следи внимателно положението на сънародниците ни там, защото членството в ЕС е перспектива за Република Сърбия, която ние подкрепяме”*, и според думите му, в рамките на тези интеграционни процеси перспективата е границата между двете държави да бъде една символична административна линия, която ще свързва, а няма да разделя хората от двете страни - подкрепят дългогодишните ни очаквания да се реализират! Като активността на бившият вече министър председател от служебното правителство г-н Райков, е отчетена от организациите, отговарящи и защитаващи интересите на българите от Западните покрайнини, за предходните три години, в [5], което дава недвусмислен отговор за характера на произтеклите събития.

Много от пограничните имотите от Западните покрайнини са нерегламентирани, пустеят и се водят ничия земя, за да може да се осъществи справедливото връщане на наследниците на собствениците на тези пустеещи имоти, трябва настоящият регламент, цел на настоящата петиция, да въведе ред за търговията им, чак след пълна проверка за намиране на реалните собственици на имотите.

Споменава се, че в архивите са запазени имената на изселници, чиито наследници ще могат да предявят правото си на собственост, [6, 8 и 9], но българите не са уведомени масово до средата на месец Май 2013 г. и биха пропуснали тази си възможност, според закона за реституция на имуществото в Република Сърбия.

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Като вероятен своевременен отговор на тогавашният премиер на Република България в публичното пространство, отчасти би могло да се приеме предаването на Радио Видин за българите в чужбина “Другата истина” от 22.05.2013 г., [10], представящо информация за ДАБЧ - Държавната агенция за българите в чужбина, която е създадена през 1992 година, а от 2000-та получава статут на държавна агенция - орган на Министерския съвет за осъществяване на държавната политика по отношение на българите и българските общности по света. Както и информиране от дългогодишен експерт на ДАБЧ, Йордан Колев, [10] за възможността сръбската държава да връща на българи наследствени техни земи в пограничните райони, предоставена от закона за реституция на имуществото в Република Сърбия. **Но въпроса е представен само в регионална радио станция на БНР, приканваща само местното население.**

В по-конкретни и детайлни стъпки при масовото информиране на обществеността в България, относно действащият закон за реституция на имуществото в Република Сърбия, беше представено чрез **публикация в раздел Новини** на сайта на ДАБЧ, [11], в съвместно съобщение на Държавната агенция “Архиви” и Държавна агенция за българите в чужбина. Което може да се възприеме като първата официално излязла информация по въпроса, в публичното пространство, чрез която да се канализират и насочват конкретните действия на заинтересованите. Но въпреки пространният си вид, вероятно от припряност предвид стремглаво приближаващият краен срок 31.12.2013 г., който фактически е два месеца по-късно, не е обърнато внимание върху психологическият подход при обработката и поднасяне на информацията, за да бъде в добре подреден и прегледен вид, **което значително затруднява разбирането**, като се налага в текста на самата новина, да се дава повторно допълнително разяснителна информация. **Което води до заключението, че отговорните институции, свързани с отразяване на събитията, не са отделили нужните ресурси в количествено и качествено отношение, за осигуряване на нужната яснота.**

Затова в малко по-прегледен вид е дадена седмица по-късно, информацията в раздел Новини, на сайта на Държавната агенция “Архиви”, [12].

В последствие, през месец Ноември 2013 г. се появява нужната информация, за запознаване на обществеността в Република България, за детайлите по отношение на действащият закон за реституция на имуществото в Република Сърбия, на сайта на официална българска институция, пряко отговорна за реализирането ѝ: Министерство на външните работи на Република България, [13], в раздел Консулски услуги и подраздел: Гражданско-правни въпроси, именувана: **Информация за българските граждани относно прилагането на Закона за връщане на отнетото имущество и обезщетяването на Република Сърбия.**

В информацията вече има подхода за акцентирание на важните моменти на предоставянето ѝ, което намалява значително объркването при възприемане от чисто психологически аспект. Като основен плюс може да се изтъкне, че е даден текста на самият закон, в превод на български език:

<http://www.mfa.bg/uploads/files/Missions/Serbia/ZakonKonfiskuvanoImustestvo.pdf>

което дава възможността на българските граждани, които не владеят сръбски език и са жители на българска територия и са заинтересовани от решаваният проблем, да получат по-ясен ориентир, отколкото както беше дадено в предходната информация, [11], да черпят информация само от сръбски извор: Агенция за реституция на Република Сърбия:

<http://www.restitucija.gov.rs/>.

Наложително е да се отбележи и следният факт, след като в информацията предоставена от Министерството на външните работи, [13], се дава в хронологичен исторически ред законовите решения и двустранни международни спогодби между НР България Федеративна Народна Република Югославия, с които се прави отчасти някаква компенсация на засегнатите граждани от двете страни на границата, като самото **Външно министерство прави заключението, че “По обективно-политически причини окончателен правен механизъм за решаване на въпроса на междудържавно равнище до този момент не е бил създаден.”**

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

А с настоящата петиция, желаем да подчертаем, че точно такъв момент е дошъл и това е перспективата за общото европейско бъдеще на двете съседни държави и родово близки два народа: сръбският и българския! Това бъдеще, до голяма степен ще реализира стремежа на редица патриоти и борци за човешки права и свободи в исторически план, на идеята за балкански федерализъм, [23]! Но бъдещето е пред нас и от нас зависи, какво ще завещаем на нашите потомци след векове за земите, за които нашите деди са проливали кръвта си!

След публикуването си на информацията, на сайта на Министерство на Външните Работи, излиза и напомняща информация в медиите от същото министерство, [14], като в последващ отговор на оповестяването, което е почти към края на изтичане на срока на действие на закона за реституция, тъй като остават още 3 месец, излиза запитването: **Защо няма гласност за връщането на български имоти в Сърбия**, което е направено от трибуната на Народното събрание на Република България, от депутатата Евдокия Асенов, [15].

Като основна причина за констатацията на българският външен министър по настоящем, г-н Кристиан Вигенин, че в българските мисии в Белград и Ниш няма оплаквания от българи, се състои в самата същност на въпроса към него, т.е. **много хора не са разбрали, за да се стигне до нормалното явление, да има и жалби по темата.** “Затова първото нещо, което България трябваше да направи, е да разгласи подробна информация за приетия в западната ни съседка закон.

Както може да се предполага, повечето потенциални наследници едва ли се вълнуват и следят обществения живот в Сърбия и още по-малко пък са наясно със съществуването на процедури, които ги засягат.”, [15]. В същият материал се описват особеностите при обработка на документите, в сръбските институции, които са свързани с голям разход на време, както и непрекъснато трябва да се пътува между двете държави и да се ходи до различни институции в тях, появяват се и претенции на местни хора. **Процесът е труден и дълъг, а срокът за действие на закона ограничен!**

След месец отново излиза информация, която по същество цели сигнализиране на обществеността в България, за стремглаво приближаващият краен срок за действие на закона за реституция на имуществото в Република Сърбия, [16 и 20], в която отново на прицел е закъснялото действие на българските официални институции, които можеше да окажат нужното съдействие по-рано, през предходните две години, защото по оценка на описаните имоти от историци, в периода 1878 г. до 1950 г., българските бежанци от Сърбия са 50 000 души, като най-голямата вълна е след Ньойският договор, 27.11.1919 г., [24], както и имоти на т.н. двувластници, останали на територията на Република Сърбия, са 30 000 души. А по площ, отнетите и загубени тогава територии от собствениците им, се оценява на 1 500 km² в общо 107 населени места. Като **издирването на нужните документи в българските и сръбските архиви отнема по няколко месеца.** Изтъква се, че до средата на месец Януари 2014 г., [16]:

- “едва около 300 български граждани са успели да предявят реституционни претенции за наследствени земи в Сърбия”, както и
- “в справките на сръбската агенция по реституция пък почти липсват върнати имоти на територията на отнетите от България земи”;
- “Успехът на тези около 300 българи да подадат претенции всъщност се дължи на сръбски адвокати - от 2012 г. те обикалят градовете, в които след войните са настанявани бежанци, и си търсят клиенти.”;
- “Първата българска институция, която въобще разбира за проблема, е държавният архив, след като през пролетта на 2013 г. в него отиват български граждани, които започват да търсят документи за земите си в Западните покрайнини. Те обясняват проблема, а държавният архив инициира работна група и уведомява МВнР за закона”, за което разказват експерти от работната група на архивите;

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

- **“Липсата на предварителна информация не е позволила на държавния архив да систематизира документите, с които разполага, и да ги дигитализира, както например е направено с тези на бежанците от Одринска Тракия”, за което разказва Огнян Пунев от архива. “Така търсенето само на изходните документи какво са загубили бежанците може да отнеме и 2 месеца, вместо да става за минути чрез компютър. Работната група на архивите поне е успяла да разбере в кой масив каква информация има и да систематизира хартиените данни.”,**

както е предоставена и допълнителна информация за откриване на точният опис на имотите по картите в кадастрите по общини, на чиято територия се пада съответното землище. Констатирано е на място, че сръбските архиви и общини бавят документи на българи.

И дългоочакваният момент дойде:

Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС,

датата е 21.01.2014 г., [17, 18 и 19].

Поздравления от всички нас, които желаем да живеем в един по-добре уреден и сигурен дом! Акцентът на сръбският първи вицепремиер г-н Александър Вучич, [19], ще е:

“Първите следващи стъпки на Сърбия в областта на европейската интеграция ще бъдат подготовките за отваряне на преговорни глави 23 (за съдебната система и основните права) и 24 (за правосъдие, свобода и сигурност) и скринингът, но цялото ни внимание ще бъде насочено към икономическия напредък на страната.”, **в които глави стои вероятното решаване на предмета на настоящата петиция.**

А председателят на Демократическата партия на Сърбия и бивш премиер г-н Воислав Кошунница прави оценката, че започването на преговори за присъединяване към ЕС е "иррационално решение" на Сърбия, което ще унищожи културните, традиционните и самобитните национални ценности... Но всеки има право на мнение като, когато си решил да стигнаш някъде, трябва да положиш нужните усилия.

А председателят на Европейската комисия г-н Жозе Мануел Барозу пък коментира, че откриването на първата междуправителствена конференция по въпроса за присъединяването на Сърбия към ЕС е **голям успех** и отваряне на напълно нова глава в отношенията между страната и съюза, като заяви: *"Искам да похваля Сърбия за реформаторските ѝ усилия и напредъка, който постигна през изминалите години. Гражданите на Сърбия имат силен европейски стремеж и ние ще продължим да подкрепяме Сърбия в по-нататъшното постигане на напредък, стъпка по стъпка, по европейския ѝ път"*, заяви Барозу.

Той поздрави смелите и постоянни усилия, положени през последните месеци от сръбското правителство, и посочи предизвикателствата, които очакват страната по пътя ѝ към ЕС в ключовите области на **върховенство на правото, включително съдебна реформа, борба против корупцията и организираната престъпност, реформа на държавната администрация, независимост на ключовите институции, свобода на медиите, борба против дискриминацията и защита на малцинствата.**

И премиерът на Република България г-н Пламен Орешарски изрази пълна подкрепа за Сърбия за членство в ЕС, [21], пред министъра на външните работи на Република Сърбия г-н Иван Мъркич, който беше на официално посещение в България на 23.01.2014 г. по покана на министър Кристиан Вигенин. Като българският премиер беше лаконичен: "На разположение сме с всякаква експертна помощ във всички области. Не е нужно да повтаряте нашите грешки". Той отново подчерта българската позиция в подкрепа на членството в ЕС на страните от Западните Балкани като изтъкна, че **интересите на страните от регион са общи.** От своя страна сръбският външен министър увери, че **сръбското правителство ще направи необходимото за подобряване на живота на българското национално малцинство в страната.** Министърът на външните работи, г-н Мъркич посочи също, че очаква на **предстоящото в края на месец февруари заседание на смесената българо-сръбска комисия да бъдат постигнати договорености, които да дадат нов импулс на двустранните икономически отношения.**

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Договорености, сред които трябва да бъде поставен и въпроса на настоящата петиция, за създаване на регламент за възстановяване на собствеността на потомствени имоти на граждани, които са им били отнети в периода от 1878 г. до 1950 г.

Да имаш чест е хубаво, но да е в посоката на патриотизма е достойно за уважение!

На 28.01.2014 г. Външно Министерство на Република България изразява, чрез отговор на обвиненията в [16], че то не е разбрало за реституцията в Република Сърбия, като отхвърлят твърдението за незаинтересованост от тяхна страна, [22].

Добре, нека отговорят от Външно Министерство на Република България, след като са знаели, защо не са предприели своевременни мерки, не само за активно огласяване и информационна кампания а да има пълно съдействие и съгласуване със сръбска страна, относно дейностите, които съпътстват указаните процедури в закона за реституцията?

До 13.03.2013 г. отговор трябва да получим от действащият до тогава министър председател г-н Бойко Борисов и министър на външните работи г-н Николай Младенов; след това до 29.05.2013 г. отговор от министър председателя на служебното правителство и министър на външните работи г-н Марин Райков; след това до днес министър председателя г-н Пламен Орешарски и министър на външните работи г-н Кристиан Вигенин.

Същият въпрос ще бъде отправен и до Европейската комисия в лицето на отговорните служби, които ще преценят мотивите до каква степен отговарят на съвременните принципи на информираност в публичното пространство, като за пример ще посочим масовата и интензивна информационна кампания свързана с цифровизацията на телевизионният ефир в България от 1 Септември 2013 г. А относно масово разгласяване информацията за закона за реституцията, с което да се отговори своевременно на интереса на определена част от обществеността в България - **никакво, в продължение на повече от 20 месеца**, освен упоритостта на отделни граждани и организации от Западните покрайнини да алармират обществеността.

Логично е в интереса на реализирането на много двустранно-икономически проекти, касаещи двете страни Сърбия и България, да стои интереса за слабо информиране на хора, които биха предявили частни интереси, които да бъдат спънка за енергийни проекти, транс-гранични коридори и пропускателни пунктове. Нека относно тези мотиви, Еврокомисарите по съответните направления да се самосезират и отправят независимо обръщение в съответните глави за присъединителни условия, които трябва да изпълни по пътя си, Република Сърбия.

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Коментари в общ план:

От пръв поглед, без още да се влиза в съдържанието и смисъла на написаният материал във всяка една публикация по темата се вижда, че липсва голяма част от времето, през което абсолютно нищо не е говорено и изнасяно в публичното пространство, от която и да било официална институция в България. Това е периода от момента на гласуването на закона 27.09.2011 г., до първата половина на месец Май 2013 г., и по точно 13.05.2013 г.

Като следва да се отбележи, че точно тогава **в еуфоричен тон, започва да се дава сигнал, не от официална институция от България, а от хора от организация на българи в Западните покрайнини.** Което може да се изтълкува, че е нормално първи те в обществен план да са научили за възможността, която им предоставя гласуваният закон за реституция в Република Сърбия, година и половина по-рано. Тъй като те са граждани на държавата, за територията на която се отнася същият закон и е нормално да следят общественото политическият живот, отблизо!

Като някакво съвпадение може да се счете, същият **характерен момент** с провешите се тогава парламентарни избори у нас и довелата по късно развръзка: - промяна на политическото управление в отделните държавни институции у нас.

В публичното пространство, през вече отминалата 2013 г., твърде много се говореше за политическото противоборство на отделните партии и отнемане на общественото внимание от решаването на такава важна тема, която е предмет на настоящата петиция, че общественото внимание се **фокусираше върху стачки и протести**, което е допълнителен елемент на манипулиране и насочването му в погрешна посока!

А къде остана 2012 г., по отношение на издигане на въпроса за решаване на реституцията на земята, касаеща българските граждани и тези наши сънародници от Западните ни покрайнини?

Известна чест прави на нашето Външно Министерство, че във втората половина на 2013 г., въпреки стремглаво намаляващият срок за подготовка и подаване на документи на ищците, направи каквото е по силите им, да насочат и осветлят съответно усилията и проблемите при намирането на нужните документи за реституция от конкретните жалбоподатели.

Напрактика, какво се получи, след като в една от публикациите, [20], **“от думите на говорителя на Външно министерство Ивайло Кашканов, който през 2011 г. е бил дипломат в посолството ни в Белград, че нямало нужда да се превежда сръбският закон, тъй като мнозинството от гражданите, които имат претенции за имоти живеели в Западните покрайнини и знаели сръбски език!!! А останалите в България?!”,** хората от Западните покрайнини казваха: - **Еве ви закон и трошете главу у нъега!**

Добре, че все пак малко към края се появи и превод на български език, което е песъчинка в морето на решаваните проблеми, но и в неговият превод може да се забележат несъответствия с оригинала на сръбски език!

Аналогия на проблема е построяването на мост над огромна бездна, чиито брегове са доста отдалечени. Построяването на такъв мост изисква да се изградят масивни и сигурни носещи колони, между които да се изграждат свързващите конструкции, по аналогия дейности, с които да се осигури от между-правителствените отношения между Сърбия и България!

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Предложение за детайли на регламента:

- в обема на предприсъединителните мероприятия, които трябва да изпълни Република Сърбия!

Може ли да сторим така, че по-лесно да можем да откриваме своите родове, между двете страни, като първото и най-близко събитие, което провокира въпроса ми е Закона за реституция на имотите в Република Сърбия и произтичащите трудности и проблеми при реализацията на това откриване на родовите корени, до сега!

Най-важното е да се стъпи върху принципа за родовото единение, което единение е много по-важно за бъдещото развитие и за общият ни път, на двете ни страни в Европейският съюз! А справедливото гарантиране на имотната собственост, която е във функция на това единение, ще доведе до резултат на доброто ѝ стопанисване и ще постъпват добри дивиденди за обществото ни.

Конкретно предложението се състои в следното:

Нека да съставим предприсъединителна глава за Република Сърбия, с която да се насърчи нейното израстване като стандарт, пред очите на Европейският съюз, в която да се работи и развива следното:

- **Историческите архиви да се съживят**, т.е. да станат достъпни до хората, чрез съвременните комуникационни средства и системи.
- За бърза и лесна комуникация, **да се включват активно преводачи от двете страни**, тъй като говорените диалекти са много на сравнително малки територии.
- **Правна и юридическа поддръжка**, на достъпни за хората цени (стремеж към безплатна правна помощ, която да се финансира от еврофондовете).
- **Изграждане множество локални пропускателни пунктове между двете страни**, които да са предимно за пешеходци, като съевременно за това се изгражда съвременна интелигентна система за осигуряване на надежден контрол на преминаващите субекти и стоки, които са за възбрана.

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Заключителни думи:

Не търсим конкретна вина в никого, относно трудностите около реализацията на реституцията на земя от български граждани на територията на Република Сърбия, а гледаме в перспективите за развитие, защото винаги ще си останем тук по тези земи да обитаваме и от нас зависи какъв просперитет и развитие ще произтече за нашите потомства и поколения след нас!

Срока на закона за реституция на имоти на територията на Република Сърбия, приключва на 01.Март.2014 г., сътворен от някои сръбски политици, чиито мисли и действия живеят в миналото. А бъдещето е пред нас, което трябва да изградим със съвместни принципи и ценности, един от най-важните, от които е родовото единение.

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Списък на материалите в публичното пространство:

В хронологичен ред на появяване по темата, като всеки отделен материал е изложен в приложението:

- [1] - **2011.09** - Реституция в Сърбия – звучи познато
- [2] - **2011.09.26** - И в Сърбия ще има реституция - автор Аргументи бг
- [3] - **2011.09.27** - Сърбия прие закон за реституцията - TV7
- [4] - **2011.09.27** - Сърбия ще връща имоти, конфискувани след Втората световна война - автор Десислава Попова
- [5] - **2013.04.28** - И Марин Райков предаде Западните покрайнини - автор Велизар Енчев
- [6] - **2013.05.13** - Българите от Царибродско имат още година да си реституират земите - Драголюб Нотев
- [7] - **2013.05.15** - Сърбия връща български земи - автор Елена Попова
- [8] - **2013.05.16** - ЕКСКЛУЗИВНО! Сърбия ще върне български земи! - автор Калинка Петрова
- [9] - **2013.05.19** - Няма да повярвате какво направи Сърбия за България! - автор Боян Петракиев
- [10] - **2013.05.22** - Росен Иванов, председател на ДАБЧ - Държавата трябва да запази връзката си с българите по света и те да съхранят своя национален дух - автор Катя Борисова
- [11] - **2013.07.29** - ВАЖНО! Информация за български граждани, родени в пределите на Република Сърбия! - Държавна агенция Архиви & ДАБЧ
- [12] - **2013.08.06** - Съвместно съобщение на Държавна агенция Архиви и Държавна агенция за българите в чужбина относно Закона за връщане на конфискуваното имущество и обезщетението приет в Република Сърбия
- [13] - **2013.11** - Министерство на външните работи - Информация за българските граждани относно прилагането на Закона за връщане на отнетото имущество и обезщетяването на Република Сърбия
- [14] - **2013.11.24** - МВнР - До 1 март 2014 г. могат да се подават документи за реституция в Р. Сърбия
- [15] - **2013.12.13** - Защо няма гласност за връщането на български имоти в Сърбия - автор Илияна Христова
- [16] - **2014.01.18** - Външно 2 г. не разбрало за реституция в Сърбия, наследници на бежанци губят шансове на 1 март - автор Виктор Иванов
- [17] - **2014.01.21** - Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС - btv.news.bg
- [18] - **2014.01.21** - Сърбия започва преговори за присъединяване към ЕС - novanews.bg
- [19] - **2014.01.21** - Сърбия започна преговори за присъединяване към ЕС - vesti.bg
- [20] - **2014.01.22** - ХОРАТА СЕ БОРЯТ ЗА ЗЕМЯ, А НИЕ Я ИЗОСТАВЯМЕ – БЪЛГАРСКАТА РЕСТИТУЦИЯ В СЪРБИЯ ПРОПАДА
- [21] - **2014.01.23** - И премиерът изрази пълна подкрепа за Сърбия за членство в ЕС - автор iNews.bg
- [22] - **2014.01.28** - Външното министерство огласи подробно как да се действа по закона за реституция в Сърбия - автор Ивайло Кашканов
- [23] - Балканска федеративна република
- [24] - Ньойски договор

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

Лични впечатления на Сергей Иванов:

Отношенията между хората от двете страни са били винаги радушни, в това се убедих, когато преди малко повече от три години отидох в едно погранично село, което е на няколко километра от границата на територията на Сърбия, от където според легенда в нашият род, по бащина линия са корените ми!

Отидох, след като почти десетина години събирах воля и желание – време, през което много мои роднини от по-възрастното поколение приключиха земният си път! И стигнах до там с велосипеда ми и с огромното желание да открия неща свързани с произхода ми!

В центъра на селцето, което за времето си е било с размера на селце, преминаващо към малък град, има площад и голяма и старовековна черква! Спрях пред нея, точно до пейката, на която седяха възрастни жени, поздравих ги със Здравейте и ги попитах, може ли да ме упътят на къде се намира махалата на моята фамилия, за където съм тръгнал! Те усмихнати с беззъбите си физиономии казаха – това е наше момче и едно радостно настроение настана тогава и сякаш се случваше така, както роднини не са се виждали от доста дълго време да общуват! Упътиха ме, даже една от жените отключи черквата, за да запали свещ пред олтара на светците, които ме бяха довели до там, тогава! Даже сега си спомних, че тогава жената ми каза, че днес е денят на Свети Йеремия! 14.Май.2010 г. **Св.Йеремия, проведен от Господ Бог, да изкоренява и разорява, да погубва и разрушава греховния, беззаконен живот на хората и на мястото на разрушеното и изкорененото отново да съзижда и насажда добрите нрави и богоугодния човешки живот!**

Същата жена, на която Господ Бог ме води да й запали свещ пред тленните останки, когато отидох след година там, на 05.Август.2011 г.!

Сигурен съм, че няма случайни неща, затова осъзнавах всеки факт или събитие, което произтича от тогавашното ми пътешествие до корените ми!

Открих хора, които освен, че по външни черти твърде много си приличаме, също и по енергията, която пулсира в жилите им!

Възрастният човек, с когото сме роднини все по мъжка линия сподели, че има братови деца, които живея в Белград, Ниш, Скопие и София! А стоящите наблизо многовековни три ореха потвърждаваха, че няма лесно да изчезнем от картата на света, с такъв род!

Това е богатството да имаш хора, възпитани и образовани в различна среда, която дава многообразието, което е в основата на устойчивото развитие!

А следващият разказ на писателя и журналист Добри Жотев, описва най-точно чувствата и отношенията в исторически план, които винаги навлажняват очите ми!!!

Инициативата за петицията е внесена от Сергей Борисов Иванов:

АУ КУКУ

Добри Жотев

Цяло денонощие никой не излезе от кръчмата. Мъжете седяха и я караха на джанковица и мезета. Жените им, принудени сами да носят и къщната работа, и тичането около стоката в подобни случаи, не ги оставяха на мира. Ту една, ту друга притичваха на мегдана, за да призовават с цяло гърло и люти клетви своя самозабравил се стопанин.

Този път такова нещо не се забелязваше. Ако баща ми продължаваше да пее не едно, а три денонощия, пак нищо нямаше да се случи - жените ще вършат всичко и макар отдалече, ще надават ухо.

Песните му чет нямаха. Питал съм го дали между всички тези песни не пее и лично негови си. Отричаше, но аз не му вярвах. Все ми се струваше, че минава и някои свои съчинения за народни. Нали ще им падне цената. Всеки от слушателите ще се усмихне: "Я па тоя, уж народна песен, а она - негова!" Само веднъж призна за две, но може да го е направил колкото да не ми чупи хатъра. Така и останах с неудовлетворено любопитство.

Вкъщи се прибра надвечер и ме попита:

- Що четеш, сине?

- По история - отвърнах, - за войните.

Той поседна и се замисли:

- Пленник бех по онова време. У Сърбия бех пленник. Що гладория беше, не ти е работа. Даваха ни боб, с пушка да гониш зърната. Леба само името му леб. Ребрата ни се броеха като на единаци. Некои болни легнаха, други преплитаха нози - а излезне по-силен ветър, а ги събори. Вадехме камъни близо до селско гробище. Ръцете ни се напукаха също сушава земя.

А имаше един Милко. Ту ушите си като магаре клепа, ту на разноглед се прави, дума каже - смех те напуши. Запее ли, само седи и слушай. Тамънеше ги и жални, и весели - сърце да ти скине. Ама гладорията и нему подсече нозете. Заприлича на паяжина - да минеш през него.

Една заран, станал, не станал, се удари по челото:

- Брей, кучища гладни, днеска е Задушница!

- Нека си е Задушница - измърмориха.

А Милко:

- Гламави сте вие, гламави!

- Ти си гламав - сопна се Янко Сипаничавия. - Не съм - отсече той, - сръбките че дойдат на гробищата с погачи - за умрелите.

- Ти да не си нещо умрел? - скара му се Янко.

- Абе, още не съм умрел, ама само на баш умрелите леб не им требе.

- Каква си я намислил? - изгледа го с бялото Сипаничавия.

- Че идем на гробищата - навъси се заинатено Милко - леб да просим!

Анко го почукна по остриганата пленническа глава:

- Те това е! От гладорията кой болен легна, кой без нозе остана, а тоя полуде!

- Полудел, не полудел, че идем. И едно платнище че земем, та с него леба да донесем.

- Леб не знам, ама тебе че те донесеме на платнището.

Милко си затрая, взема едно платнище и... накъде гробищата. Охраната, сръбски войници чува и видяха всичко, ама нищо никой не рече - и на тях им беше дотегнала войната.

Милко стигна, простре платнището пред гробищната врата и седна до него от турски, също божек. Зададе се първата сръбкиня с черна кърпа на главата и бохча в ръка. Щом го наближи, из един път се втрещи:

- Ща радиш овде, църни бугарине?

Не знам дали баш по сръбски съм го запомнил, ама така ми е останало у главата. И Милко не знаеше езика, та се мъчеше да го докара колко може. Било е голяма мешавина от нашенския говор и някои сръбски думи.

Жената направи още няколко крачки, дойде досами него и надигна глас:

- Тебе думам, ща радиш овде?

Милко наведе глава:

- Лепа госпогьо, я сам дошо...

- Видим, видим... Али защо?

- Гладни смо... леба нема...

Жената се развика - за леб бил дошъл. Що хора загинали, що сираци останали. Не леб - камък у главата заслужавал. През това време надойдоха още жени и го награчиха. Сума люти приказки издумаха, а някои се наведоха за камъни.

Като видехме накъде отиват работите, ние се развикахме:

- Бегай човече, че те утепат! Бегай!

Не мръдна. Само още по наведе глама, да им е по-сгодно на сръбките, като го целят с камъните. Тепайте ме, демек, така барем да си умрем из един път. От това нещо жените поомекнаха, а някои пуснаха камъните на земята. Пленникът повдигна глава, огледа ги и току издума:

- И код вас... и код нас - църни кърпи... Война! Пуста да остане!

Сръбките се умълчаха. По бойните полета загиваха и техни, и наши. Милко усети - камъните му се разминаха, та се дигна, направи поклон доземи и рече отдън душа:

- Милости просим, госпогьи!

По-милозливите пребърсаха очи, други отрязаха по коматче и го пуснаха на платнището. Женска душа, сине, майчина душа - на повечето от тях син можеше да им бъде.

Ама една от жените не се предаваше. наведе се над платнището, събра коматчетата в престилката и посочи някакъв гроб. Там била погребана сестрата на двамина братя. И двамината загинали. Кръгло сираче била, нямала си други близки да я оплачат. А била убавица за чудо и приказ. По цялото краище я знаели. Да отишъл Милко да разчисти гроба й, да "кукля" над него, а хляб после.

Разбра пленникът - чужд гроб требеше да оплаква. Обърка се и умолително погледна към сръбките. Но те като да бяха съгласни с "куклянето" - гледаха не него, а буренясалия гроб. Немаше що да чини - повлече пети към посоченото място. Жените тръгнаха подире му.

Никой от нас не беше попадал на такова нещо. И пленници, и охрана се приближихме до зида на гробището. Милко застана до гроба и заскуба бурените. Често вадеше тръни от ръцете си - имаше и бодливи. Неколко от жените го съжалиха и притичаха да му помагат. Почистиха гроба и дойде ред на оплакването. Немаше накъде, приклепна до кръста, както приклякат оплаквачките, и се заклати напред-назад. Клати се и трае. Това

продължи доста време. Една от жените меко го подкани:

- Кукляй! Кукляй!

Милко се извърна към нея:

- Па я не знам, госпогьо, како се по сръбски кукля!

Напъти го още по-меко:

- Окай, ао куку!

Пленникът пак се заклати и занарежда: "Ао куку, ао куку"... Добре, ама из един път се сети - само с "ао куку" доникъде. Попита:

- Како ѝ е име на момата?

- Стана ю име, Стана - обадиха се няколко гласа.

Милко позатрая, па проточи:

- Ао куку, Стане, ао куку, Стане... Не е жало мене за тебе, али жени леба не давая, требе да се кукля...

Призна си - не му беше жал за Стана. Сръбките не се ядосаха. Някои даже се засмяха. Милко погледна към кръста. А там снимка на Стана. Доста време гледа снимката. После жално занарежда:

Ао куку, ао куку, Стане!

Стани, Стане, стани, лепа Стане!

Стани, Стане, дома да те водим!

Че ти станем братец и сестрица!

Че ти станем бащица и майка!

Че ти станем либе дор до гроба!

Стани, Стане, стани, лепа Стане!

Подкара я така и не спира. Откъде намери тия думи от хубави по-хубави, от жални по-жални. Сръбките завдигаха крайчетата на черните забрадки към очите си. Ама гледаме и Милко се отвори на сълзи.

Сбърках се. Не му знаех живота. От пленничеството само го знаех. Сигур "кукляше" за сирота Стана, а си припомняше я годеница, я негова си севда. Така, ама Милко задърпа яката на куртката, че я скине. И подрежда думи, край нямат. Вечер щял "свилени коси" на Стана да реши, заран "с бистра роса да я мие" - мале мила!

Слушаха го жените, слушаха, па се сурнаха на колене и като него на глас занареждаха. Войник от охраната не издържа, прескочи зида, изтърча и хвана пленника за рамото:

- Бугарине! Бугарине!...

Милко продума, без да го погледне:

- Мани ме, бре - душа ми плаче!

Войникът го подзе под мишниците, да го вдигне и отвлече настрана. Пленникът се сви на кълбо и "кукла ли кукля". Прескочихме зида и с общи усилия откъснахме оплаквача. Някой от охраната, за да му отвлече вниманието, рече:

- Певай песне, али као тия, ща ни сваки ден певаш!

Милко, пребелял като платно, отговори:

- Данас певам сада ѝедно песму - Станината!

Натрупахме се всички и го закандърдисвахме. Янко Сипаничавия го раздруса:

- Айде бре, не май се!

Разтри чело, като да се буди от сън, замисли се и подхвана:

*Два са бора ред по редом расли.
Между им ела тънковита.
Бори расли горе, на високо,
засеняли ела тънковита
от зли бури, от студени хали.
Не ми били два бора високи,
най ми били два брата рождени -
помежду им Елица сестрица...*

Работата съвсем се обърка. Песента отведе пак към Стана и нейните загинали братя. Останала е без закрила и "злите бури" повалили и нея. Току-що утихнали, жените занареждаха: "Стане, Стане, сиротиньо лепа..."

Тука вече не се съдържахме ни пленници, ни охрана. Очите ни се напълниха. Неколцина се обърнаха гърбом - срам ги беше и от жените, и от себе си. Войник от охраната изхлипа:

- Брача бугаре!... Брача бугаре!...
- Каква е тая судьбина наша? - изхлипа друг.
- За братя, братя сме, а защо... - не довърши Сипаничавия.

Някой от сръбските войници го прегърна. Това дойде като знак - запрегръцахме се един през друг. Ако беше най-големото началство, нямаше да стане така, ама замина нанякъде с файтон.

Прегръцахме се ние, а сръбките сипеха половници хляб на платнището. Но едното платнище не стигна, та донесохме още. Тоя хляб ни спаси от гладна смърт.

Още в гробищата ядохме, както се казва, като попски чеда на Задушница. С нас ядяха и войниците от охраната. Имаше не само хляб, а и сирене, парчета месо, комати, натопени в мед. За всеки случай турихме пост да не би да ни изненада началството. Да ти кажа, сине, от тия баш началства най си пати народецът. Инак хората навсякъде са си хора.

По-после питахме Милко:

- Абе, ти да не би на майтап да ги върши тия работи?

А Милко:

- Какъв майтап? Като видех снимката, дойде така, та нещо ми стана...

Отвън се обади мама:

- Я излезни обръчите на бъчвата да притегнеш!
- Сега, сега - подвикна той и излезе.

Като останах насаме, се позамислих. То този оплаквач не ще да е бил Милко, а баща ми. Познавам го, на подобни неща е способен тъкмо той. Попитам ли го, ще отрече, разбира се. Изглежда това, което разказа, му се вижда излагашо. Нали по някакви подобни причини не искаше да признае, че някои измежду народните песни са негови. Така и в този случай останах с неудовлетворено любопитство.

Тъкмо се беше захванал с обръчите, момче, изпратено от баща си, дойде в двора и го покани да иде в кръчмата. Там го чакали мъжете.

Всичко беше ясно - предстоеше му да пее още едно денонощие. Отново мъжете ще сърбат джанковицата, а жените ще хранят стоката и с едно ухо ще слушат.

Седнах пред масичката и разтворих учебника - трябваше да дочета урока си за войните.